

สภาพการณ์และระดับความสามารถของกรรมการบริหาร ในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

OPERATING STATUS AND COMPETENCY OF EXECUTIVE COMMITTEES FOR THE MANAGEMENT OF
SMALL AND MICRO COMMUNITY ENTERPRISES IN NAKHON PATHOM PROVINCE BASED ON
THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY

สุชาดา แสงดวงดี

อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
E-mail : ss_jim@hotmail.com

เยาวภา บัวเวช

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
E-mail : yaowapa_1964@hotmail.com

มาริษา สุจิตวนิช

อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
E-mail : voon58@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง "สภาพการณ์และระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เป้าหมายและสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน 2) ระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน และ 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจำแนกตามตัวแปรสถานภาพส่วนบุคคล โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณด้วยการวิจัยเชิงสำรวจโดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ทั้งนี้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติการทดสอบความแตกต่างของประชากร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพได้ใช้การวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อความ ผลการศึกษาที่สำคัญ พบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างประเมินระดับความคิดเห็นต่อเป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สภาพการณ์การดำเนินงาน และระดับความสามารถของกรรมการบริหารในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 3.57$, $\bar{X} = 3.60$ และ $\bar{X} = 3.57$) 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกรรมการและสมาชิกวิสาหกิจชุมชนต่อสภาพการณ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจำแนกตามตัวแปรสถานภาพส่วนบุคคลพบว่าตัวแปรสถานภาพส่วนบุคคลทุกตัวมีผลต่อการประเมินความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนที่สังกัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยเสนอให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาประธานและกรรมการ

บริหารวิสาหกิจชุมชนให้มีความรู้และความสามารถในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน

คำสำคัญ : สภาพการณ์การดำเนินงาน ระดับความสามารถ วิสาหกิจชุมชน หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ABSTRACT

This article entitled "Operating status and competency level of executive committees for the management of small and micro community enterprises in NakhonPathom Province based on the Philosophy of Sufficiency Economy" has 3 objectives; 1) to study the establishment goals and operating status of SMCEs; 2) to study executive committees' competency level for the management of SMCEs; and 3) to compare opinionstowardthe operating status of SMCEs in NakhonPathom Province based on the philosophy of sufficiency economy, as classified by personal factors of respondents. This study employed both the quantitative and qualitative research methodologies. For the quantitative research methodology, a survey research was undertaken using a questionnaire as the data collecting instrument. For the qualitative research methodology, in-depth interviews were employed as the data collecting method. Quantitative data were analyzed with descriptive statistics, independent samples t-test, and one-way ANOVA; while qualitative data were analyzed with common themes analysis. The main research results are as follows:1)The sample rated the overall items for the establishment goals of SMCEs, operating status and management competency of SMCEs'executive committees at the high level ($\bar{X} = 3.57$, $\bar{X} = 3.60$, $\bar{X} = 3.57$). 2) The comparison of executive committees and members' opinions on SMCEs' operating status show that all demographic factors directly affectthe assessment opinions on the operating status of SMCEs at the .05 level of statistical significance.

To strengthen and sustain the management of SMCEs based on the philosophy of sufficiency economy in the long run, the research suggests that SMCEs'executive committees shouldbe continuously developed to equip them with both knowledge and ability to apply the philosophy of sufficiency economy by government agencies involved.

KEYWORDS : Operating status, Level of competency, Small and micro community enterprise, Philosophy of sufficiency economy

บทนำ

การศึกษาเรื่อง "สภาพการณ์และระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง" มีความจำเป็นเนื่องจากวิสาหกิจชุมชน (Small and Micro Community Enterprise: SMCE) คือ กิจการที่ชุมชนและคนในชุมชนเป็นเจ้าของกิจการการผลิตสินค้า / บริการ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทุนทางสังคมของชุมชนเพื่อสร้างรายได้ และการพึ่งตนเองของครอบครัว ชุมชน และระหว่างชุมชน

จากการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐม ในเบื้องต้นพบว่า มีการจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เป็นจำนวน 241 แห่ง (ศิริมา เพ็ญทรัพย์, เกษตรจังหวัดนครปฐม, สัมภาษณ์ในการประชุม <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=444974>) อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในภาพรวมพบว่า มีการดำเนินงานที่ไม่สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทำให้กลุ่มขาดความเข้มแข็งจนถึงประสบปัญหาต้องยุติการดำเนินงานไปหลายกลุ่มทั้งที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหลายกลุ่มได้รับการประเมินจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับดี ทั้งนี้ด้วยเหตุปัจจัยหลายประการ อาทิ การไม่มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันระหว่างกรรมการบริหารและสมาชิก การขาดประธานหรือผู้นำกลุ่มที่เสียสละ การขาดความร่วมมือระหว่างสมาชิกในการดำเนินกลุ่ม และการขาดความรู้ในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิก ฯลฯ (กิ่ง จันทร์แฝก, เชื้อมปัญญาสิทธิ์ สุรัสวดี ห้วยกรดวัฒนา, และประภฤติ เกิดมณี, 2554, สัมภาษณ์)

ข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นริศร์ มีเจริญ (2547) ที่เสนอให้มีการแก้ปัญหาการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนด้วย การจัดอบรมด้านวิชาการและการศึกษาดูงานระหว่างสมาชิก การสร้างจิตสำนึกการเป็นสมาชิกกลุ่ม และการศึกษาดูงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงาน

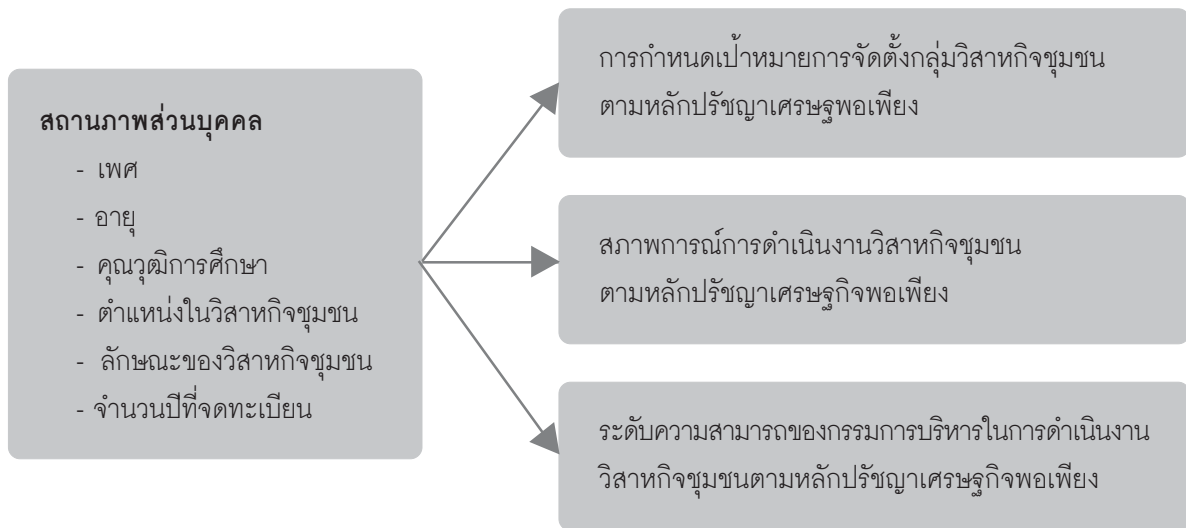
จากสภาพการณ์เบื้องต้นที่กล่าวชี้ให้เห็นความจำเป็นในการศึกษาเป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มสถานภาพการดำเนินงานและระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นจริงใน

ปัจจุบันทั้งนี้เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เนื่องจากที่ผ่านมายังไม่มีการศึกษาวิจัยในเชิงประจักษ์เพื่อทำความเข้าใจกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดนครปฐมอย่างแท้จริง

ดังนั้น บทความวิจัยเรื่อง "สภาพการณ์และระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัยเรื่อง "ความต้องการสื่อและสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ในเขตจังหวัดนครปฐม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เป้าหมายและสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) ระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจำแนกตามตัวแปรสถานภาพส่วนบุคคล

ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนกรรมการบริหารและสมาชิกในการทำความเข้าใจกับสถานภาพการดำเนินงาน และระดับความสามารถในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนที่สังกัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นอยู่ในจังหวัดนครปฐม เพื่อการกำหนดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของกรรมการบริหารเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ยั่งยืน สามารถสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ชุมชนอันเป็นวัตถุประสงค์หลักของการวิจัยต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิการศึกษา ตำแหน่งในวิสาหกิจชุมชน ลักษณะของวิสาหกิจชุมชนที่สังกัด และจำนวนปีที่จดทะเบียน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนที่สังกัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน

วิธีการศึกษา

วิธีการวิจัยเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ตั้งไว้ทั้ง 3 ข้อ ได้ใช้การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่กัน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมาตรฐานสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

1. วิธีวิจัยเชิงปริมาณ

คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยเครื่องมือหลักที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง โดยเลือกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนในเขตจังหวัดนครปฐม ที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี และยินดีให้ความร่วมมือในการตอบ

แบบสอบถาม โดยแบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale Questions) ได้แก่ 1) เป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 9 ข้อ 2) สภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรวม 89 ข้อ แบ่งเป็น 13 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้เทคโนโลยี (5 ข้อ) ด้านการผลิต/อาชีพ (4 ข้อ) ด้านการใช้ทรัพยากร/ทุน/วัตถุดิบ (9 ข้อ) ด้านการใช้แรงงาน (8 ข้อ) ด้านขนาดการผลิต (4 ข้อ) ด้านการสร้างกำไร/รายได้ (6 ข้อ) ด้านความซื่อสัตย์ (15 ข้อ) ด้านการบริหารจัดการ (8 ข้อ) ด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการผลิต (9 ข้อ) ด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน (12 ข้อ) ด้านการตลาด (3 ข้อ) ด้านสิ่งแวดล้อม (2 ข้อ) และด้านการพัฒนา/ส่งเสริมสวัสดิการชุมชน (4 ข้อ) และ 3) ระดับความสามารถของกรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชนในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนที่สังกัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวม 43 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักความพอประมาณ (18 ข้อ) ด้านหลักความมีเหตุผล (7 ข้อ) ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันในตัว (5 ข้อ) ด้านเงื่อนไขความรู้ (7 ข้อ) และด้านเงื่อนไขคุณธรรม (6 ข้อ)

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องสอดคล้อง

ของเนื้อหา ความครอบคลุมของประเด็นคำถามตามปัญหา และวัตถุประสงค์การวิจัย รวมทั้งความเหมาะสมด้านภาษาที่ใช้ และปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถามด้วยวิธีการวัดความสอดคล้องภายใน โดยใช้สูตร Cronbach Alpha และค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้ในแต่ละส่วนไม่น้อยกว่า .7 ขึ้นไป โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้ในแต่ละส่วน ดังนี้ 1) เป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (.9204) 2) สภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (.9412) และ 3) ระดับความสามารถของกรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชนในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนที่สังกัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (.8533) สามารถนำแบบสอบถามมาใช้ในการเก็บข้อมูลจริงได้

ในการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม คณะผู้วิจัยได้ติดต่อขอความอนุเคราะห์ไปยังประธานกลุ่ม และเดินทางไปพบประธาน/กรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชน ณ ที่ทำการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้ง 16 กลุ่ม เพื่ออธิบายข้อคำถามและขอความอนุเคราะห์ในการกระจายแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกรรมการบริหารและสมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่สมัครใจและเต็มใจในการตอบแบบสอบถามกลับคืนให้กับคณะผู้วิจัย ได้แบบสอบถามกลับคืนจากวิสาหกิจชุมชนทั้งสิ้น จำนวน 464 ชุดจากจำนวนแบบสอบถาม 570 ชุด คิดเป็น 81.40 % ของแบบสอบถามทั้งหมด

ทั้งนี้การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อเป้าหมายสภาพการณ์การดำเนินงาน และระดับความสามารถของกรรมการบริหาร ได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานและระดับความสามารถของกรรมการบริหาร ได้ใช้สถิติทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างประชากร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples T-test) และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

2. วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประธาน / กรรมการบริหารกลุ่มวิสาหกิจชุมชนของวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการประเมินจากสำนักงานเกษตร

จังหวัดนครปฐมอยู่ในระดับดี 10 แห่ง ประกอบด้วยประธานกลุ่ม/กรรมการบริหาร และสมาชิกวิสาหกิจชุมชน จำนวน 30 คน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ คณะผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องสอดคล้องของเนื้อหาในเชิงแนวคิดทฤษฎีและความครอบคลุมของประเด็นคำถาม ตามปัญหาและวัตถุประสงค์การวิจัย รวมทั้งความเหมาะสมด้านภาษาที่ใช้และปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นจึงนำไปทดลองสัมภาษณ์ (Pretesting) บุคคลที่อยู่ในกลุ่มประธาน / กรรมการบริหาร และสมาชิกวิสาหกิจชุมชน จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในข้อคำถามความสอดคล้องต่อเนื่องในการถาม ความยากง่ายในการตอบคำถามและเวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ รวมถึงเพื่อให้คณะผู้วิจัยได้สร้างความคุ้นเคยกับลำดับการสัมภาษณ์ ได้ตรวจสอบว่าแนวคำถามที่ตั้งไว้สามารถทำให้ได้คำตอบที่คาดไว้หรือไม่ และได้พัฒนากลยุทธ์ในการถามคำถามเจาะลึก (Probing questions) จากนั้นจึงปรับแก้ไขภาษาและแนวคำถามให้เข้าใจง่าย และกระชับมากขึ้นก่อนนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 30 ท่าน

ในการเก็บข้อมูล คณะผู้วิจัยเป็นผู้ติดต่อนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์เชิงลึกประธาน หรือกรรมการบริหารกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุกกลุ่มด้วยตนเอง พร้อมกับอธิบายหัวข้อ วัตถุประสงค์การวิจัย แนวคำถามหลักที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกแก่ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุกท่านล่วงหน้าเพื่อให้เข้าใจแนวทางการสัมภาษณ์และเตรียมข้อมูลสำหรับการตอบคำถามไว้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและครบถ้วนมากที่สุด พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ในการประสานงานกับสมาชิกวิสาหกิจชุมชนอีกแห่งละ 2 คน ทำให้ได้จำนวนประธาน/กรรมการบริหาร และสมาชิกวิสาหกิจชุมชนสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก รวม 30 คน โดยคณะผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ จัดบันทึกคำสัมภาษณ์ ตลอดจนขอความอนุเคราะห์ในการบันทึกเสียงคำสัมภาษณ์ และการถ่ายภาพนิ่งเพื่อนำมาถอดเทปและดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาด้วยวิธีการหาความสอดคล้องของข้อความ (Common Theme Analysis) ทั้งนี้เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ สรุป และการอภิปรายผลการวิจัยในลำดับต่อไป

ผลการศึกษา

ในการนำเสนอผลการศึกษาดังกล่าวได้แบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่

- 1) คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- 2) ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อ 1
- 3) ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 และ
- 4) ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อ 3 ตามลำดับ

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างกรรมการบริหารและสมาชิกวิสาหกิจชุมชน จำนวน 464 คน ด้วยแบบสอบถาม สามารถอธิบายข้อมูลส่วนบุคคลที่สำคัญ โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) เพศ อายุ และระดับการศึกษา 2) ลักษณะและประเภทของวิสาหกิจชุมชนที่สังกัด 3) จำนวนปีและจำนวนสมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่สังกัด และ 4) ตำแหน่งในวิสาหกิจชุมชน

1. เพศ อายุ และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 56.5) โดยมีอายุเฉลี่ย 45 ปี โดยส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 65.9) รองลงมาเป็นการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 11.2)

2. ลักษณะและประเภทของวิสาหกิจชุมชนที่สังกัด กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่สังกัดกลุ่มวิสาหกิจชุมชนระดับเครือข่าย (ร้อยละ 56.5) ตามด้วยวิสาหกิจชุมชนระดับชุมชน (ร้อยละ 36.2)

3. จำนวนปีและจำนวนสมาชิก วิสาหกิจชุมชนที่สังกัด กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่สังกัดวิสาหกิจชุมชนที่จัดทะเบียนมาแล้วมากกว่า 5-10 ปี (ร้อยละ 38.8) และส่วนใหญ่เป็นวิสาหกิจชุมชนที่มีสมาชิกในสังกัดมากกว่า 30 คนขึ้นไป (ร้อยละ 72.0)

4. ตำแหน่งในวิสาหกิจชุมชน กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งสมาชิก (ร้อยละ 84.9) รองลงมาเป็นกรรมการบริหาร (ร้อยละ 11.6)

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์

ข้อ 1 : เพื่อศึกษาเป้าหมาย และสภาพการณ์ การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อเป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อเป้าหมาย การจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 9 ข้อ ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 3.57$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การผลิตสินค้า บริการและกิจการอื่นๆ เพื่อการบริโภค การพึ่งตนเองของครอบครัว และขายผลผลิตที่เหลือ จากการบริโภค ($\bar{X} = 3.72$) สร้างรายได้แก่ครอบครัว และสวัสดิการที่ดีแก่คนในชุมชน ($\bar{X} = 3.67$) และพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของชุมชนให้อยู่เย็นเป็นสุข ($\bar{X} = 3.59$)

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อสภาพการณ์ การดำเนินงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมทั้ง 13 ประเด็นหลัก รวม 89 ข้อ อยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 3.60$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.79$) ด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.69$) ด้านความซื่อสัตย์ และด้านการสร้างกำไร/รายได้ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.65$) ด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการผลิต ($\bar{X} = 3.64$) ด้านการผลิต/อาชีพ ($\bar{X} = 3.59$) ด้านการใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.56$) ด้านการใช้ทรัพยากร/ทุน/วัตถุดิบ ด้านการพัฒนา/ส่งเสริมสวัสดิการชุมชน และด้านการใช้แรงงานโดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.55$) ด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน ($\bar{X} = 3.54$) ด้านขนาดการผลิต และด้านการตลาดโดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.53$)

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์

ข้อ 2 : เพื่อศึกษาระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อระดับความสามารถของกรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชนในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อระดับความสามารถของกรรมการและสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในการดำเนินงาน

วิสาหกิจชุมชน ในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมทั้ง 5 ประเด็นรวม 43 ข้อ อยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 3.57$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ เงื่อนไขคุณธรรม ($\bar{X} = 3.64$) หลักความพอประมาณ ($\bar{X} = 3.59$) หลักความมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.57$) เงื่อนไขความรู้ ($\bar{X} = 3.52$) และการสร้างระบบภูมิคุ้มกันในตัว ($\bar{X} = 3.48$)

ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์

ข้อ 3 : เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามตัวแปรประชากรศาสตร์เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิการศึกษา ตำแหน่งในวิสาหกิจชุมชน ลักษณะของวิสาหกิจชุมชนที่สังกัด และจำนวนปีที่จัดทะเบียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน พบว่า ตัวแปรสถานภาพส่วนบุคคลทุกตัวมีผลต่อการประเมินความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกความแตกต่างของความคิดเห็นตามตัวแปรประชากรศาสตร์ดังนี้

1. เพศชายมีความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่ำกว่าเพศหญิงทุกด้าน ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นสูงกว่าทุกกลุ่มอายุ
2. ผู้ที่จบปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ต่ำกว่ากลุ่มที่จบระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และอนุปริญญา / ปวส.หรือเทียบเท่า
3. ผู้ที่ดำรงตำแหน่งประธานกลุ่มมีความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สูงกว่าตำแหน่งกรรมการบริหารและสมาชิกวิสาหกิจชุมชน
4. ผู้ที่สังกัดวิสาหกิจชุมชนระดับครอบครัวมีความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัด

นครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ต่ำกว่ากลุ่มที่สังกัดวิสาหกิจชุมชนระดับชุมชน และกลุ่มที่สังกัดวิสาหกิจชุมชนระดับเครือข่าย

5. ผู้ที่สังกัดวิสาหกิจชุมชนที่มีอายุการจดทะเบียนไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สูงกว่ากลุ่มที่สังกัดวิสาหกิจชุมชนที่มีอายุการจดทะเบียนมากกว่า 5-10 ปี

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อเป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อเป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้ง 9 ข้อ ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 3.57$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การผลิตสินค้า บริการและกิจการอื่นๆ เพื่อการบริโภค การพึ่งตนเองของครอบครัว และขายผลผลิตที่เหลือจากการบริโภค ($\bar{X} = 3.72$) สร้างรายได้แก่ครอบครัว และสวัสดิการที่ดีแก่คนในชุมชน ($\bar{X} = 3.67$) และพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของชุมชนให้อยู่เย็นเป็นสุข ($\bar{X} = 3.59$) สอดคล้องกับแนวคิดของวิสาหกิจชุมชน (SMCE หรือ Small and Micro Community Enterprise) ที่หมายถึง กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการหรือการอื่นๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลในรูปแบบใด หรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชน และระหว่างชุมชน วิสาหกิจชุมชนมีฐานคิดอยู่บนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง วิสาหกิจชุมชน คือ การประกอบซึ่งรวมถึงกระบวนการคิด การจัดการผลผลิต และทรัพยากรทุกขั้นตอน โดยภูมิปัญญาขององค์กรชุมชน หรือเครือข่ายองค์กรชุมชน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเรียนรู้ของชุมชน (เสรี พงศ์พิศ, 2544; วิจิต, 2544; เล่ง, 2546, อ้างใน นงคราญ กาญจนประเสริฐและคณะ, 2547)

จากผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า กลุ่มตัวอย่างประเมินระดับ

ความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวมทั้ง 13 มิติ รวม 89 ข้อ อยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 3.60$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.79$) ด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.69$) ด้านความซื่อสัตย์ และด้านการสร้างกำไร/รายได้ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.65$) และด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการผลิต ($\bar{X} = 3.64$) สอดคล้องกับผลการศึกษาสอดคล้องกับ พิมพิมล แก้วมณี, นัทธมน ธีระกุล, อารี วิบูลย์พงศ์ และทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ (2549) ที่ศึกษา วิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง 9 ด้าน ได้แก่ 1) การใช้เทคโนโลยี 2) การใช้ทรัพยากร 3) การใช้แรงงาน 4) ขนาดการผลิต 5) แนวคิดเกี่ยวกับกำไร 6) ความซื่อสัตย์ 7) การบริหารความเสี่ยงด้านการผลิต 8) การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน และ 9) แหล่งวัตถุดิบและตลาดหลัก และ สุวกิจ ศรีปัดดา (2549) ที่ศึกษาระดับความเป็นไปได้ในการประยุกต์หลักการจัดการธุรกิจตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงกับวิสาหกิจชุมชน 4 ลักษณะ คือ พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม เกษตรกรรม และธุรกิจบริการ โดยเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบวิสาหกิจชุมชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 9 จังหวัด จำนวน 500 คน และการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ 50 คน ผลการศึกษา พบว่าระดับความเป็นไปได้ในการประยุกต์ใช้หลักการจัดการเศรษฐกิจพอเพียงกับวิสาหกิจชุมชนทั้งโดยรวมและจำแนกตามลักษณะของกิจการอยู่ในระดับมาก โดยแนวปฏิบัติที่เป็นไปได้สูงและควรปฏิบัติอย่างมาก คือ ต้องประกอบการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้เกี่ยวข้อง

จากผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ในเขตจังหวัด นครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อระดับความสามารถของกรรมการ และสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวมทั้ง 5 มิติ รวม 43 ข้อ อยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 3.57$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ เงื่อนไขคุณธรรม ($\bar{X} = 3.64$) หลักความพอประมาณ ($\bar{X} = 3.59$) หลักความมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.57$) เงื่อนไขความรู้ ($\bar{X} = 3.52$) และการสร้างระบบภูมิคุ้มกันในตัว ($\bar{X} = 3.48$) สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ สุวกิจ ศรีปัดดา (2549) ต่อการประยุกต์

หลักการจัดการธุรกิจตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงกับวิสาหกิจชุมชนว่าต้องทำให้ผู้ประกอบการเรียนรู้และเข้าใจหลักการประกอบการอย่างจริง ได้แก่ ต้องทำธุรกิจอย่างมีเหตุผล รู้จักใช้ความรู้ทำงานตามความถนัดและความชำนาญของตนเองเป็นหลัก ต้องทำธุรกิจอย่างพอประมาณทำตามศักยภาพของตนเอง ไม่ทำกิจการเกินความสามารถของตนจนควบคุมไม่ได้ ทำกิจการที่สามารถควบคุมและคุ้มกันตนเองได้ไม่เสี่ยงจนเกินไป ต้องประหยัดอดออมรู้จักออมทรัพย์และจัดการทรัพย์สิน ใช้แรงงานในท้องถิ่นและวัตถุดิบในท้องถิ่นเป็นหลัก เพื่อการอุปถัมภ์ตนเองและยืนบนขาตนเองได้ ไม่ควรทำกู้เงินมาลงทุนมากเกินไปเพราะจะเป็นหนี้มากและอาจจะไม่สามารถชำระหนี้ได้ทันกำหนด ไม่ควรรีบขยายกิจการเร็วเกินไป ให้รู้จักประมาณตนไม่โลภมาก ควรเดินสายกลางในการประกอบการ

อย่างไรก็ตามหากพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อเป้าหมายการจัดตั้งกลุ่ม สภาพการณ์การดำเนินงานและระดับความสามารถของกรรมการบริหาร มีข้อที่น่าสังเกตว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งสังกัดกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการประเมินจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับดีประเมินระดับความคิดเห็นโดยรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในเกณฑ์มากหากแต่คะแนนเฉลี่ยไม่สูงเท่าที่ควร ($\bar{X} = 3.57$, $\bar{X} = 3.60$ และ $\bar{X} = 3.57$) ทำให้เห็นว่าหน่วยงานภาครัฐยังมีความจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาประธาน / กรรมการบริหารกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐม ให้มีความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเป็นทั้งผู้ให้การอบรม ผู้กระตุ้น ผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ และผู้ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มตามสภาพความเป็นจริงและอย่างต่อเนื่อง จึงจะทำให้การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมมีความเข้มแข็งและยั่งยืน ส่งผลต่อการเสริมสร้างรายได้ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของคนในชุมชนได้อย่างแท้จริง

นอกจากนั้น จากผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่พบว่า ตัวแปรสภาพส่วนบุคคลทุกตัวมีผลต่อการประเมินความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สามารถอภิปรายเหตุผลได้ดังนี้

เพศชายมีความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สูงกว่าเพศหญิง อาจเป็นเพราะเพศชายมีการศึกษาข้อมูล มีโอกาสในการไปร่วมประชุม ศึกษาดูงาน มากกว่าเพศหญิง ซึ่งมักเป็นแม่บ้านและผู้ปฏิบัติตาม เพศชายจึงมีความเข้าใจในแนวคิดการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าเพศหญิง ทำให้มีความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่ำกว่าเพศหญิงทุกด้าน

ผู้ที่จบปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่ำกว่ากลุ่มที่มีคุณวุฒิน้อยกว่าก็เช่นเดียวกันมีโอกาสในการได้เรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากสถาบันการศึกษาและจากการเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่าทำให้มีความเข้าใจในแนวคิดการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ลึกซึ้งมากกว่ากลุ่มอื่นทำให้มีความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่ำกว่ากลุ่มที่มีคุณวุฒิมัธยมศึกษาต่ำกว่า

ผู้ที่ดำรงตำแหน่งประธานกลุ่มมีความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่ากรรมการบริหารและสมาชิก อาจเป็นเพราะประธานกลุ่มมีหน้าที่ในการกำหนดเป้าหมายและทิศทางการทำงานของกลุ่มได้รับโอกาสในการเข้าอบรม ศึกษาดูงานการดำเนินงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่จัดขึ้นโดยหน่วยงานภาครัฐเป็นประจำ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจต่อสภาพการณ์ดำเนินงานของกลุ่มตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่ากรรมการและสมาชิก และรู้ว่าได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในกลุ่มอย่างไรบ้าง หากแต่แนวคิดดังกล่าวไม่ได้ถูกถ่ายทอดไปสู่กรรมการ และสมาชิกให้เข้าใจว่าการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร อย่างต่อเนื่อง และกลุ่มได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ได้อย่างไรบ้างนับตั้งแต่เริ่มต้นจัดตั้งกลุ่มจนถึงปัจจุบัน ทำให้กรรมการและสมาชิกกลุ่มมีความเข้าใจในสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในบางด้านเท่านั้น

ผู้ที่สังกัดวิสาหกิจชุมชนที่มีอายุการจดทะเบียนไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่ากลุ่มที่สังกัดวิสาหกิจชุมชนที่มีอายุการจดทะเบียนมากกว่า 5-10 ปี อาจเป็นด้วยเหตุผลของการเริ่มต้นก่อตั้งกลุ่มได้ไม่นาน ทำให้ขาดความรู้ และประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ลึกซึ้ง ทำให้เข้าใจว่าได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ นับตั้งแต่เริ่มต้นจัดตั้งกลุ่มจนถึงการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มแล้ว

ผู้ที่สังกัดวิสาหกิจชุมชนระดับครอบครัวมีความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่ำกว่ากลุ่มที่สังกัดวิสาหกิจชุมชนระดับชุมชน และกลุ่มที่สังกัดวิสาหกิจชุมชนระดับเครือข่าย อาจอธิบายได้ว่า การสังกัดวิสาหกิจชุมชนระดับครอบครัวซึ่งเป็นกิจกรรมที่ดำเนินงานภายในครอบครัว ทำให้ไม่ได้รับโอกาสในการอบรมแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่จัดโดยหน่วยงานภาครัฐและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่น จึงทราบว่าตนเองและสมาชิกในครอบครัวยังไม่ได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานด้วยความเข้าใจ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิจัยนำมาซึ่งข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะประสบการณ์ดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสริมพลังอำนาจ (empowerment) แรงบันดาลใจ และความสามารถแก่ประธานและกรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชน ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตจังหวัดนครปฐมพร้อมกัน ดังนี้

1. การพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนและการดำเนินชีวิตประจำวัน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่ประธาน และกรรมการบริหารอย่างต่อเนื่อง โดยหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประธานและกรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชนได้ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ไปสู่สมาชิก

2. การสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่อยู่ในเขตจังหวัด นครปฐมและจังหวัดใกล้เคียงให้มีความเข้มแข็ง และจัดให้มีการเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การถอดบทเรียนความสำเร็จ การจัดทำสื่อและการศึกษาดูงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อเรียนรู้แนวคิด กลยุทธ์และเทคนิควิธีการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นรูปธรรมสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้จริง

3. การฝึกฝนทักษะการสื่อสารแก่ประธาน และ กรรมการบริหารกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อถ่ายทอดแนวคิด สร้างแรงบันดาลใจ เสริมพลังอำนาจ (empowerment) และสร้างการมีส่วนร่วมมีอในการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่สมาชิกนำมาสู่การขับเคลื่อนแนวคิดการดำเนินงานของกลุ่มให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง เพื่อความเข้มแข็งและความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมที่ยั่งยืนต่อไป

4. การจัดทำหลักสูตรและสื่อสำหรับฝึกอบรมสำหรับ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนให้เข้าใจแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน และการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนที่เป็นรูปธรรม และเข้าใจง่าย โดยหน่วยงานภาครัฐ และจัดฝึกอบรมแก่สมาชิกวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัด นครปฐม พร้อมกันทั้งพื้นที่โดยประสานความร่วมมือระหว่าง บุคลากรของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง อาทิ นักพัฒนาชุมชน ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล นักพัฒนาชุมชนในระดับตำบล และ เกษตรตำบล เป็นต้น

รายการอ้างอิง

กิ่ง จันทรแฝก. ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนดอนสามสิบ, สัมภาษณ์ 13 กรกฎาคม 2554
เชื่อม ปัญญาสิทธิ์. ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอ้อมทรัพย์สหกรณ์ คลองโยง, สัมภาษณ์ 23 กรกฎาคม 2554
นงคราญ กาญจนประเสริฐและคณะ. (2547). **การบริหารจัดการแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาอาชีพเชิงวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลมะตูม.** ภายใต้ชุดโครงการวิจัยการบูรณาการการบริหารจัดการงานพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่าง

ยั่งยืนเพื่อแก้ปัญหาความยากจน. มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม โดยทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา.

นริศร์ มีเจริญ. (2547). **การพัฒนากลุ่มอาชีพด้านเกษตรกรรม ตามกระบวนการวิสาหกิจชุมชน อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

ประกฤติ เกิดมณี. ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนายั่งยืน สัมภาษณ์ 17 กรกฎาคม 2554

พิมพิมล แก้วมณี, นัทธมน อธิสกุล อารี วิบูลย์พงศ์ และทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์. (2549). **เศรษฐกิจพอเพียง: หลักการกับความเข้าใจของวิสาหกิจชุมชนเกษตร.** ในรายงานการประชุมวิชาการ ศวก. เข้าถึงเมื่อ 10 เมษายน 2554 สืบค้นข้อมูลจาก <http://www.ecba.tsu.ac.th/web/th/ecbankm/kmdl.asp>

สุวกิจ ศรีปัดถา. (2549). **ระดับความเป็นไปได้ในการประยุกต์ หลักการจัดการธุรกิจตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงกับวิสาหกิจชุมชน.** บทความวิจัยตีพิมพ์ในวารสารคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 ภาคเรียนที่ 2/2549 หน้า 110-124.

ศิริมา เพ็ญรพัฒน์, เกษตรจังหวัดนครปฐม, สัมภาษณ์ ในการประชุมภาคีนครปฐมจับมือยกระดับศักยภาพวิสาหกิจชุมชน สัมภาษณ์โดย อริย์รัช พรอัสวโยธิน และ พรเพ็ญ หลิมสัมพันธ์. เข้าถึงเมื่อ 11 เมษายน 2554 สืบค้นจาก <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=444974>

สุรัสวดี ห้วยกรดวัฒนา. ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนน้ำดื่มบ้านหลวงรวมใจพัฒนาและกลุ่มดอกไม้ จันทน์พวงหรีดบ้านหลวงพัฒนา, สัมภาษณ์ 11 กรกฎาคม 2554

>> ดร.สุชาดา แสงดวงดี

สำเร็จการศึกษา ปริญญาเอก นิเทศศาสตรดุษฎีบัณฑิต (นศ.ด.) สาขานิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาโท นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต (นศ.ม.) สาขาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาตรี อักษรศาสตรบัณฑิต (อ.บ.) สาขาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประสบการณ์ทำงาน ปัจจุบัน อาจารย์ประจำ โปรแกรมมิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

>> ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เยาวภา นิวเวหะ

สำเร็จการศึกษา ปริญญาเอก ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ปริญญาโท นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต (นศ.ม.) สาขาการประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสยาม ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาการจัดการทั่วไป วิทยาลัยครูนครปฐม

ประสบการณ์ทำงาน ปัจจุบัน ประธานโปรแกรมมิชานิเทศศาสตร์ และเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

>> ดร.มาริษา สุจิตวานิช

สำเร็จการศึกษา ปริญญาเอก การจัดการดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) สาขาการจัดการการสื่อสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ปริญญาโท นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต (นศ.ม.) สาขาการประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสยาม ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสยาม

ประสบการณ์ทำงาน ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยคณบดีคณะวิทยาการจัดการ และเลขานุการโปรแกรมมิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม